

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského **na neverejnom zasadnutí 5. apríla 2017** v Bratislave, v trestnej veci proti **obvinenému J. I.**, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 139 ods. 1 písm. e/, § 47 ods. 2 Tr. zák., **o dovolaní obvineného** proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 14. júla 2016, sp. zn. 2 To 26/2016, podľa § 381 Tr. por., takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. I. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza (ďalej len okresný súd alebo prvostupňový súd) z 18. januára 2016, sp. zn. 1 T 183/2015, bol obvinený J. I. uznaný vinným zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 139 ods. 1 písm. e/, § 47 ods. 2 Tr. zák. v znení zákona číslo 1/2014 Z.z., na tom skutkovom základe, že

dňa 08. júla 2014 v čase okolo 14.00 hodiny v H. na ulici P., vo vchode číslo X., po tom, ako nastúpil do výťahu s poškodeným O. W., nar. X., o ktorom predpokladal, že mal okolo 70 rokov a vyviezol sa s ním na piate poschodie, a potom späť na prízemie, tohto pritlačil rukou a telom o stenu výťahu, z vrečka nohavíc mu vzal puzdro s finančnou hotovosťou vo výške 90 eur a potom z výťahu vystúpil, čím spôsobil poškodenému O. W. škodu v celkovej výške 91 eur,

hoci bol už rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 4 T 163/1990-64, zo dňa 29. októbra 1990, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29. októbra 1990, uznaný vinným aj zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. číslo 140/1961 Zb., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky, ktorý aj vykonal a zároveň bol

aj rozsudkom Okresného súdu Prievidza, číslo zn. 3 T 110/2007-134, zo dňa 21. júna 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21. júna 2007 uznaný vinným aj zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. číslo 300/2005 Z.z., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky a 4 mesiace, pričom tento trest aj vykonal,

teda proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a čin spáchal na chránenej osobe – osobe vyššieho veku, pričom už bol za takéto činy dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody.

Za to bol odsúdený podľa § 188 ods. 2, § 47 ods. 2, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2, § 38 ods. 8 Tr. zák. k súhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 25 rokov. Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. pre výkon uloženého trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zároveň bol zrušený výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3 T 147/2014, z 28.10.2014, ktorý prevzal 20.11.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 29.11.2014, ako aj ďalšie rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol mu uložený ochranný dohľad v trvaní 2 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému O. W., nar. X., bytom H., ulica P. č. X. škodu vo výške 90 eur.

Na podklade odvolania obvineného J. I. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len krajský súd alebo odvolací súd) **rozsudkom zo 14. júla 2016, sp. zn. 2 To 26/2016**, podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil celý výrok o treste, spôsobe jeho výkonu a uloženom ochrannom dohľade. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného J. I. odsúdil podľa § 188 ods. 2, § 47 ods. 2, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. l/, písm. n/, § 37 písm. m/ Tr. zák. **k súhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 20 rokov**. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. pre výkon uloženého trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zároveň bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3 T 147/2014, z 28.10.2014, ktorý prevzal 20.11.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 29.11.2014, ako aj ďalšie rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol mu uložený ochranný dohľad v trvaní 2 roky.

Ostatné výroky zostali týmto rozhodnutím nedotknuté.

Rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu obvinený prostredníctvom obhajcu 12. decembra 2016 napadol dovolaním z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. výrok o treste. Poukázal pritom na to, že v priebehu celého prípravného konania svojim postojom napomáhal orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní trestnej činnosti, priznal sa k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval. Sú preto prítomné poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l/, písm. n/ Tr. zák. Okolnosti spáchania trestnej činnosti, spôsob vykonania činu, aj keď došlo k použitiu násilia, tak iba veľmi nízkej intenzity, následky činu neboli závažné, najmä poškodenému nijako neublížil na zdraví, jeho pohnútka vyplývajúca z jeho dlhodobej slabej materiálnej situácie, čo zodpovedá i bodu 10/ záveru znaleckého posudku č. 159/2015 a 47/2015, v ktorom ustanovený znalec dospel k záveru, že jeho resocializácia je možná. Uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov je neprímerane prísny i s poukazom na jeho vek, pričom po vykonaní trestu bude mať 76 rokov. Ochranný dohľad v trvaní 2 rokov popri uloženom treste odňatia slobody v trvaní 20 rokov nemá opodstatnenie. Prvostupňový a aj odvolací súd s prihliadnutím na uvedené mali dospieť k záveru, že trest ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3 T 147/2014, z 28.10.2014 je na ochranu spoločnosti a na jeho nápravu dostatočný, a preto mal v zmysle § 44 Tr. zák. upustiť od uloženia súhrnného trestu. V dovolaní z 22.11.2016, ktoré podal osobne obvinený, uviedol aj to, že trestný čin nespáchal so zbraňou, nebolo zohľadnené jeho zdravie a že požiadal o zahľadenie podľa § 469 Tr. por. odsúdenia z rozsudku, sp. zn. 4 T 163/1990, z 29.10.1990. Súčasne požiadal o preskúmanie jeho žiadosti o toto zahľadenie, nakoľko ak bolo odsúdenie zahladené, má za to, že § 47 ods. 2 Tr. zák. nemal byť v jeho prípade aplikovaný a nemala byť použitá zásada trikrát a dosť. Navrhol,

aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona rozsudkom krajského súdu v ustanovení § 44 a 47 ods. 2 Tr. zák. v jeho neprospech, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu vo výrokoch o treste a ochrannom dohľade a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Dovolanie obvineného bolo 3. januára 2017 zaslané na vedomie Okresnej prokuratúre Prievidza, ktorá vo vyjadrení zo 6. februára 2017 uviedla, že skutočnosťami uvedenými v dovolaní obvineného sa už v rozsudku pri určovaní výšky trestu a spôsobu jeho výkonu vysporiadal krajský súd. Bolo prihliadnuté aj k dvom poľahčujúcim okolnostiam. Upustenie od uloženia súhrnného trestu, ktorého sa obvinený v dovolaní domáha, je vylúčené ustanovením § 47 ods. 2 Tr. zák. Nemožnosť použitia § 47 ods. 2 Tr. zák. z dôvodu, že obvinený požiadal o zahľadanie odsúdenia z roku 1990 nemá reálny základ, nakoľko z odpisu registra trestov zo 6. februára 2017 vyplýva, že toto odsúdenie nemá zahladené. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného bez preskúmania veci odmietol, lebo nie sú splnené dôvody dovolania.

Obvinený prostredníctvom obhajcu k vyjadreniu prokurátora podaním z 9. marca 2017 poukázal na to, že nesúhlasí s vyjadrením prokurátora a žiada, aby dovolací súd preskúmal jeho žiadosť o zahľadanie odsúdenia, lebo má nárok, aby súd zahladil odsúdenie v zmysle § 92 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. už približne v roku 1999. Zároveň zopakoval niektoré tvrdenia uvádzané v dovolaní.

Okresný súd po splnení povinností vyplývajúcich z § 376 Tr. por. dovolanie so spisom predložil dovolaciemu súdu 24. marca 2017.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 377 Tr. po. zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a mieste (§ 368 ods. 1, 2 písm. h/, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a spĺňa podmienky, ako aj obsahové náležitosti predpokladané v § 373 ods. 1, ods. 2, § 374 Tr. por. a nie je zákonný dôvod na postup podľa § 382 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/ alebo písm. f/ Tr. por. a ani podľa § 382 a § 383 Tr. por.

Preskúmaním spisu dovolací súd zistil, že namietaný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v posudzovanom prípade nie je naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Z dovolania obvineného nepochybne vyplýva, že bol uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale jeho odôvodnenie sa výlučne týka výroku o treste. Obvinený sa totiž domáha použitia § 44 Tr. zák., teda aby bolo upustené od uloženia súhrnného trestu, nakoľko trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza z 28. októbra 2014, sp. zn. 3 T 147/2014, je dostatočný na ochranu spoločnosti a na jeho nápravu. Domáha sa aj toho, aby nebolo použité ustanovenie § 47 ods. 2 Tr. zák., pretože odsúdenie z rozsudku Okresného súdu Prievidza z 29. októbra 1990, sp. zn. 4 T 163/1990, malo byť už zahľadené v zmysle § 92 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. a v dôsledku toho k zásade trikrát a dosť nemalo byť prihliadané. Znamená to potom to, že obvinený uplatnením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. žiada prehodnotiť skutkový stav ustálený okresným súdom a potvrdený odvolacím súdom, a to iba vo vzťahu k výrokom o treste. Dožaduje sa totiž doplnenia dokazovania k splneniu podmienok pre upustenie od potrestania a k nesplneniu podmienok pre použitie zásady trikrát a dosť, čím sa už zaoberali okresný i krajský súd. Uplatnený dovolací dôvod pritom najvyššiemu súdu nedovoľuje správnosť a úplnosť zisteného skutku skúmať a meniť, je ním viazaný.

Zo súdnej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Pre úplnosť odvolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 92 ods. 1 Tr. zák. súd môže zahľadiť odsúdenie, **ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu, alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej**

- a) **desať rokov**, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,
- b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,
- c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b/ až l), k zahľadaniu dochádza ich vykonaním.

Podľa odseku 3 tohto ustanovenia **ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premlčaní jeho výkonu svojim vzorným správaním, že sa napravil**, môže súd zahľadiť odsúdenie na žiadosť odsúdeného i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1.

Citované ustanovenia preukazujú, že k zahľadaniu odsúdenia môže dôjsť **ak obvinený po odsúdení za trestné činy lúpeže, ako sú uvedené v skutkovej vete výrokovej časti napadnutých rozsudkov a po vykonaní uložených trestov odňatia slobody, nepretržite najmenej po dobu 10 rokov viedol riadny život a preukázal svojim vzorným správaním, že sa napravil.**

Obvinený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 29.10.1990, sp. zn. 4 T 163/1990, **vykonan 8. apríla 1996**. Medzitým bol však odsúdený rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 27.8.1993, sp. zn. 3 T 369/1993, podľa § 250 ods. 1 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 14 mesiacov, ktorý taktiež **vykonan 6.12.1994**. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 10.10.1996, sp. zn. 1 T 381/1996, bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov, ktorý **vykonával do 14.5.1997**, kedy bol podmiennečne prepustený. Trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza z 23.6.2006, sp. zn. 3 T 7/2006, **vykonával do 18.12.2008**, kedy bol podmiennečne prepustený. Trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 21.6.2007, sp. zn. 3 T 110/2007,

za zločin lúpeže, ktorý páchal od presne nezisteného dňa letného mesiaca roku 2006, **vykonával so zarátaním väzby od 24.02.2007 do 24.6.2009.**

Tieto skutočnosti jednoznačne preukazujú, že k zahladeniu odsúdenia z roku 1990 nemohlo dôjsť, pretože neboli preto splnené zákonné podmienky, čo potvrdzuje obsah trestného spisu Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 4 T 163//90, ale aj odpis registra trestov.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Na podklade týchto úvah najvyšší súd vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí spôsobom vyjadreným v enunciiate tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 5. apríla 2017.

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v .r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Viliam Dohňanský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová